

ste vi z nami postopali, tako postopamo mi z vami... In kadar pridejo prvaški politikujoci duhovni z nenasitnim svojim žakeljem, takrat rečite kmetje zopet: Klin s klinom, pojdite k vašim črnimi kandidati, ti vam naj pomagajo. Delajmo torej, delajmo! To je edino, kar moremo priporočati. In z delom nam pride čas, ko bode ljudski glas več veljal nego glas izsalscev ljudstva!

Politični pregled.

Zopet prvaški hofrat. Ljubljanski dr. Ferjančič je stopil v pokoj in postal ob tej priliki "hofrat". Mož je bil vedno "liberalec". Ali poseben zanesljivi "liberalci" niso ti prvaški gosposdije. V državnem zboru je predlagal Ferjančič t. zv. "kancelparagraf". Ali dobil je migljaj od marnice vlade in potegnil svoj predlog nazaj. In ker je bil tako priden, postal je hofrat... Hm, hm! Prvaški liberalnega in klerikalnega kalibra znajo pač lepe "kšefte" iz politike delati. In kadar postanejo hofrati, takrat vpijejo njih pajdasi: Poglejte, kako delajo ti junaki za narod...

Boj vinogradnikov na Francoskem. Veliko večje od avstrijskega je vinogradništvo na južnem Francoskem. Med tamošnjimi vinogradniki pa je prišlo zdaj do odločne borbe proti ljudem, ki kvarijo, ponarejajo in panckajo z vinom. V teku let je šlo tamošnje vinogradništvo tako nazaj, da je marsikatera preje bogata pokrajina osiromašila. Danes dobi kmet za hektoliter 25—28 frankov (1 frank je 95 vin.) tako da pride komaj na svoje lastne troške. Vzrok je da proda fabrikant umetnih vin v mestih lahko svojo brogzo po 8—10 fankov in vinogradnik ne more z njim konkurirati. Nikdar bi razmere tako daleč ne prišle, ko bi francoska vlada ostavila pančarijo z vinom. Ali vlada doslej ni ničesar storila in zato si hočejo vinogradniki sami pomagati. V Narboni se je vršil p. k. velikanski shod, katerega se je udeležilo nad 80 tisoč vinogradnikov; sprevod kmetov je bil 7 kilometrov dolg. Kmetje zahtevajo: natančno nadzorstvo kleti in knjigovodstva; natančno statistiko, koliko vina pridelava vsaka pokrajina v vsakem letu; nadzorovanje veletržcev z vinom; postreženje kazenskih določb glede ponarejanja vinov. Ednaki velikanski shodi so se vršili v drugih krajih. Vlada je tudi takoj priznala, da imajo vinogradniki prav in izjavila, da bode v njih prid nastopala.

Dopisi.

Iz Okiča. Dne 25. t. m. so se zadnjokrat delavci na licu mesta izplačali v navzočnosti veleazluženega g. načelnika Orniga in stavbinškega vodja g. nadučitelja Ogoreleca po okrajnem tajniku Pengu. Po končanem izplačevanju so se zbrali delavci, katerim se je postreglo s kruhom in s pijačo in g. Ogorelec je naprosil g. načelnika Orniga za besedo, katero mu je podelil. Gospod Ogorelec je tako govoril: Že več kakor 50 let so prusili ubogi trpini v Halozah

svoj god posebno židane volje. Takrat so prinašali na mizo vino iz soda, na katerem maček čepi.

Posledica županove dobre volje in darežljivosti je bila, da so bili gosti zvečer mehki, kot ne bi imeli v sebi trdih kosti. Glave so jim jele uhajati na mizo, in očetu Struklju je postala njihova debela buča tako težka, da jih je potegnila. kakor so dolgi in široki, pod mizo k hišnemu čuvaju Sultanu.

Davno se je že zmrznilo, a na odhod se ni mislil nihče. Le oče Čmok so se vzdignili in se z opotekajočimi koraki podali ven "na zvezde gledat". Pa hitro so se zopet prigužili v sobo in kričali: Za božjo voljo, kaj se je zgodilo! Mesec je v odprti studenec padel. Hotel sem iti malo na stran; ko grem mimo studenca, vidim mesec v vodi. Moj Bog, kako hom zdaj v temi domu prišel!

Vsi navzoči se s težkimi koraki zazibljajo proti studencu, da bi se prepirali o resničnosti Čmokovih besed. Nemalo začudenje jih je prevzelo, ko vidijo, kako jih mesec iz vode gleda.

Strah jih je prevzel in urno so jo pobrisali v sobo, da bi se posvetovali, kaj jim je storiti. Sklenili so, potegniti utopljeni mesec z ognjegaškim kavljem (aklom) iz studenca.

Dva moža privlečeta kavelj. Peprl jima rečejo: „Zdaj pa započita akel v vodo pod mesec!“

Moža ubogata. Ker sta razburila vodo, jel se je mesec tresti. „Viš ga, viš, že miga, bo že šlo!“ začnejo kričati gledalci.

v Barbarski fari, da bi se vendar okrajna cesta, katere čez Okički breg vodi, v takšni stan spravila, da se ne bi uboga živina tak strašansko in neusmiljeno trpinčilo. Prosili so že poprej, kakor so se v naši deželi okrajni zastopi ustanovili pri mnogih oblastih, prosili so potem ko so se okrajni zastopi ustanovili, da bi se vendar omenjena cesta v takšni stan spravila, da ne bi naša uboga živina toliko muk prestala. Ali vse prošnje so bile zastonj. Ko pa je naš visokospoštovani, veleazluženi gospod Ornig načelnikstvo okraja prevzel, potem so bile poprej neuslišane prošnje takoj uslišane. Veleazluženi g. Ornig je z vsro močjo delal na-to, da se ta cesta popravi, oziroma preloži; on je mnogo nplival na-to, da bi se to delo kak najbolj po ceni izvršilo in je tudi sam on pri visokem deželnem odboru izprosil izdatno podporo za to cesto. Dne 15. julija 1906 se je začelo delo na tej cesti in hvala Bogu, brez nezdor se je 25. t. m. končalo, čez pol leta. Konečno je napil veleazluženemu gospodu načelniku Ornigu, h kateri napitnici so navzoči krepko pritrdili. Na to je mnogospoštovani g. Ornig lepe velepomembne besede spregovoril in z veliko zadovoljnostjo in s hvaležnostjo napil gosp. Ogoreleca in je bila tako slovesnost za zdaj končana. Kakor se sliši, se bo o priliki sv. birne pri sv. Barbari v Halozah omenjena cesta po milostj. knezoškofudne, 29. junija 1907 blagoslovila.

Iz Planine. Tukaj imamo tudi take velike in močnejše gospode farške podrepnike, namreč dol malo nižje Planine in to je seveda tisti sveti in vsegamogočni Sušnik i. t. d., ker ti pa dragi „Štajerc“ ne smem vseh imen imenovati, ker se nam še niso tako zameril, da bi te mogli s takimi ostudnimi imeni žaliti. Saj bi jih še ne bilo dobro na svinjske vrati napisati, kajti potem bi vse svinje noter pocrkale. Nabirali so ti sv. očetje smodnik celi teden od teh ubogih ljudi, da so zamogli potem Benkoviču na čast streljati in denarje v zrak metati, namesto da bi cerkvi darovali, ki je že toliko tega potrebna, da za naštetni ni. O tega pa ti sv. modri možje ne vidijo. No ja, pa saj jih je že tisti dan naš ljubi Bog s točo kaznoval, da so mogli kar nehati streljati. To so tisti možje, namreč Marker, Jurek, Tomažek, ki pravijo: o j! gospod provizor! Kaj pa koga to briga, če imate Vi te nedolžne devičice pri sebi, saj vemo, da jih potrebujete. Ja, ja, seveda. Ena kuharica, druga je kelnarica, tretja pa ljubica mojga srca. Toraj prihodnjič ti bomo pa še kaj bolj mastnega naznanili. Za danes z Bogom!

Sv. Ožbalt pri Dravi. Ave Robič! Morituri te salutanti! Vera je fuč, cerkve morajo razsušiti, slavna dnhovščina boče izvandrati. Zakaj? Ker se neki profesor, imenoma Franc Robič, na Dunaj peljati ne sme. Seveda bi bila zdaj vera tudi fuč, če bi vera in klerikalizem ena in ista reč bila. Tako pa je le Robič fuč, drugega se ni nič hudega storilo. Če si šel iz Brezna na Kaplo ali pa na Remšnik, in če si med potom kjersibodi kak kamen vzdignil, hitro je izpod njega prilezel Robič na papirju in te za far karto na Dunaj prosil. Če si potem stopil v gozd, bleščale so se ti oči od rudečih plakatov, s ka-

„Moži, zdaj se pa obesite na akelnovo štango, jaz bodem pa komandiral. Če rečem „ho-ruk“, morate prav močno potegniti!“

Koliko je imelo prostora na kaveljnovem drogu, toliko pesti ga zgrabi, a Peprl zapoveduje: „Ho-ruk! Ho-ruk! Moži, le bolj močno potegnite!“

Pa ni šlo, ker se je kavelj zapil v kamen studenca.

Zopet zakliče župan: „Ho-ruk!“ Može potegnjejo navdušeno, koliko so jim le moči prepustile. V temno noč zadoni glasen „rsk!“ drog se zlomi, in možje padejo na hrbet, da so kar vse štiri krišku pomoleli.

Niso se še vsi oddahnili od strahu, ko pokaže na tleh ležeči kovač z roko proti cerkvi in zakliče: „Glejte, glejte! Mesec je že gori, mesec je že gori, tam le za cerkvijo je zdaj! Kako se nam hvaležno smeji, ker smo ga rešili iz vode! Per mej duni, pa težek je le bil!“

Od veselja, da so storili celemu svetu toliko dobrote, so ga možakarji požajfali še nekaj kupic in se potem odpravili domu. Hvaležni mesec jim je svetil, da so mogli najti svoje hiše, na hišah vrata in na vratih kljuke.

Zdaj pa sklenem svoje pisanje. Če vam bode kdaj dolgčas in bi radi o Krofčanah še kaj izvedeli, mi pa naznanite, da vam napišem o njih še več veselih prigodb — znam jih še celo kopico. F. Lemberzan.

terimi so bile naše smreke olepšane. Iznenadeni smo prašali posestnike teh gozdov, kdaj so jih neki Robiču podestali, da je pustil vse dolštenplati. Cela božja narava je bila s papirjem prevlečena. In če si šel v cerkev, godilo se ti je ravno tako. Raz prižnice se je oznanjevala božja beseda, ki je tudi o Robiču govorila. Ni bilo najti mesta, kjer bi se mogel ogniti tega imena. Hladnokrvno in smehljaje smo gledali to otročje počenjanje, ker predobro smo vedeli, kakšen sad bo obrodilo. Volilci občin Brezno, Remšnik in Kapla smo do 90% Štajercijanci. Ker „Štajerc“ za naš volilni okraj kandidata ni postavil, smo se odločili, kakor ni bilo drugače mogoče. Ponudila sta se 2 kandidata: eden klerikalni profesor, drugi pa napredni kmet. Z lahko roko smo porinili klerikalca od sebe in rekli: „Kmetje za naprednega kmeta, župniki pa za nazadnjaškega profesorja!“ Svoji k svojim! Cesarju Konstantinu so se prikazale besede: „In hoc signo, Vincenc!“ in 28. maja t. l. se je ta obljuba izpolnila. V znamenju napredka je Vincenc Ježovnik dobil okoli 1100 glasov več nego Robič in cela tretjina tega števila namreč 350 glasov spada na naše 3 občine. Na Brezno in Remšniku skupaj je dobil Robič 21, Ježovnik pa 267 glasov. Živeli te dve vzorni, napredni občini, ki stojita kakor skale, na katerih si svoboda zida svoj dom. Živeli tudi Kapelčani, ki so s svojimi 83 glasovi pokazali, da je luč prostosti tudi tam prodrila črno temo klerikalizma. Torej ne vera, ampak klerikalizem je fuč, je pokopan v teh 3 občinah za vse čase. Naj v miru počiva! Amen!

Iz Laškega okraja. Dragi „Štajerc“! Ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa od Sv. Lenarta, naj ti pišem jaz. Ko bi Kristus zdaj na svet prišel, bi mu bilo treba velikega biča v roke vzeti, in vse tiste posvetne farje iz tempelne napoditi, kakor jih imamo tu pri Sv. Lenartu. G. župnik Časl je iz prižnice zapovedal, da morajo vsi Benkoviča voliti. Na občini Marija-Gradec se je taka lumparija delala, da je bilo 45 brez legitimacije, to je 2 lista več kakor volilcev!! Taki švindel so delali farje da je bil vsak primoran, B. voliti. Benkoviču naravnost povemo, da mu ni treba ponosen biti na prisiljeno izvolitev od fajmoštrov in kaplanov. Ko bi naprednjaki tak švindel delali, kakor farji, bi bil Moscon izvoljen. Kakor sem slišal, še na binkoštno nedeljo popoldan so imeli shod; zavoljo slabega vremena je komaj prišlo enih par „Fihposerjev“. Kakor smo zvedli, sta ga priredila laška kaplana. Pri volitvi v Sv. Krištofu sta tudi kaplana nosove zraven držala! Ako se bota še naprej v posvetne reči vtikala, bomo poskrbeli za ostro krtačo, kajti gradivo imamo dovolj! Na binkoštni ponedeljek je bil zjutraj ob 8. uri shod; prišel je Korošec Benkoviča priporočat, da bi vsi Benkoviča volili! Prosi jih je na vse načine. Vsi volilci v Laškem okraju, ki so volili Benkoviča, so ednaki tistim Krofčanom, ki so z glavami okna delali in osla na streho vlekli! In še nadalje: odborniki v Sv. Krištofu Petek je fant, takšnega poštenjaka nucamo v komisijonu. O njemu se govori, da je lovil ribe; ker ni imel izkaznice, ga je zasačil stražmojster in ga vprašal: „Kje imate izkaznico, da smete ribe loviti?“ Rekel je: „Nimam ničesar, kakor 5 rib!“ To ste fejest ljudje, ki se najdejo taki odborniki pri občin? Ali va ni sram? Kaj so vam pa kočarji storili, da imate toliko govoriti čez nje? Mislim, da smo kočarji tudi boljši poštenjaki, kakor pa vi odborniki! 4 volilne lumparije ima že sodnija v roki! Prihodnjič več! Zadnjič sem Vam pisal da Vam bodem naznanil od Roševga Mihaela pa ga rajši pustim, da se ne bo jezil. Tukaj v hoteli duhovniki, da se je Benkovič izvolil, in že grozno „vera peša“. Ker je doktor izvolja tedaj bo še enkrat bolj pešala...

Iz Polenšaka. (Shod in volitve in še drug puntarje). Dragi nam bralci in naprednjaki, smo prisiljeni že znovič uckaj čisto kratkega in zanimivega svetu naznaniti. V prvi vrsti, kaj sta se naša gg. mežnar in župnik pri zadnji volitvah in shodih obnašala. Ko je prišel hofrat Ploj k nami, je bil g. župnik Valenko pri gostilni Lovreca in je željno pričakoval hofrata in ko je stopil na neke stenga, da je imel govor, je takoj stal g. župnik pri njemu na desni strani. Seveda, predstavil se nam je g. župnik

enadeni
so jih
enplati.
vlečena
o tako.
eda, ki
mesta.
Hladno-
dije po-
šen sad
čmšnik
štajerc-
l, smo
e. Po-
ni pro-
roko
Kmetje
zadnja
Cesarju
in hoc
e je ta
dka je
ov ved
namreč
Brezna
žovnik
apredni
si svo-
ani, ki
ac pro-
calizma
je po-
Naj v

Valenko že preje, hvaležno da nas obišče in tudi njegov namreč župnikov namestnik tišler Meško, katerega ima g. župnik precej obrihtanega za svojo stran, namreč za svoj žep. Župnik in Meško kakor tudi mežnar so stali tik hofrata in ga željno poslušali, kakor Izraelci Mojzeza v puščavi, ki je vdaril po pečini, da so dobili vode. Medtem je govoril in hvalil Meško trikrat hofrata Ploja in ko je Meško prvi govor končal g. župnik je župnik za vogeja v stran ter mu nekaj naročil; potem je imel Meško drugi govor; govoril je vse župniku v korist in ko je dokončal drugi govor sta šla z župnikom zopet za vogeja, da ga še podučijo za tretji govor, katerega je tudi imel v korist omenjenega. Ta Meško pridigarji mnogokrat ako mu malo prilika poslušajo na primer ko žene župnikove terciarke ženskega in moškega spola na Bistvo ali k sv. Trojici na božji pot, jim zmiraj kaj pridigarji po potu, kakor mali kaplanček. Mi pa rečemo: Meško nam ravno tako naprej pride, kakor tisti metulji, kateri zleže škodljivce; zatoraj prosimo mi še nekatere farane, ker malo še jih je tako neumnih nikar se ne daje tako slepiti od Meška; tudi njega prosimo, naj ne bode tako neumen. Naj ne napeljava svojih faranov in sam sebe samo črnosuknjem v korist, ampak naj deluje za sebe kakor trpina in svoje sobrate, ker je on z njimi vred pomoči potreben, ter naj doma skrbi tudi raje za množico svojih otrok, „Majko elavijo“ in „politiko“ pa naj pri miru pusti. G. žup. Valenka pa vprašamo, kako je to, da je imel enkrat vendar toliko časa, da je že hitro po sv. maši čakal na hofrata in potem do zadnjega okoli njega sčival in se lizal? Tudi je vprašal hofrata, kako bi Štajerca tožiti, ali ta hofrat, ki se sam ne upa Štajerca tožiti, mu je baje svetoval, da naj to raje v miru pusti. Videlo je tudi nekaj mož, ko se je hofrat mimo cerkve peljal s svojim agentom; kakor nam je znano, ste Vi Valenko tudi sami videli, ko ste šli okoli pet korakov za vozom, da se hofrat in njegov agent pred cerkvijo niti odkrila nista; zato vas vprašamo, jeli to sta kristjana? Od vaših faranov pa zahtevate toliko, da bi že skoraj moral okoli cerkve po kolenah hoditi in klobočke v rokah nositi še četrte ure od cerkve! Kaj, Valenko, bogatašu in dvornemu svetniku tega ni potrebno? Na to Vas še tudi opozarjamo, ker se Vam pri hofratovem shodu nič ni mudilo; bi še skoraj odšli na njegovo kočijo k sv. Tomažu. Ako pa pride kakšna oseba (razven poštnih babur) po maši v farovž po opravilih, so g. župnik zaklenjeni in Gerčka pravi, da gospod molijo, da mora čakati; tako čakanje pa trpi po pol ure; zatoraj Vas vprašamo, g. Valenko kdo Vam je pa takrat molil? Gerčka? — Nadalje omenimo še tudi o mežnarju Glavniku kako je on nastopal in pridigarju pod lipo. Bilo je v nedeljo pred volitvijo; prebiral nam je iz nekega starega papirčka; ni nam znano, mogoče da ga je našel v Valenkovem stranišču ker je samo udrihal po „Štajercu“ in po kmetih. Potem je pravil, da so plačali od hofrata Ploja potrjeni, oni drugi pa vsi ne, in se tudi po cerkvenem prostoru ne smejo pribijati, le on sme samo Plojeve pribijati. Tudi je pravil, da on drugod ni nikjer pribijal, samo na cerkvenem. Nato pa Tebe vprašamo: ali so po Preradu vse kleti na cerkvenem? in naprej Slomi, Žamenci, Sterjanci, Polenshak, Vratilavci in tako naprej, ali je to vse cerkveno? Tudi te opozorimo, da še nimamo vsi iz cerkvene kase denarja izposojenega, da bi bili tako daleč v cerkvenem dolgu, da bi slišala cela farna zemlja in poslopja cerkvi! Mežnar Glavnik, mislimo da se še spominjaš, kako nesramno si takrat pri pridigi pod lipo izustil, da smo vsi farani brezverci in da nas ne potrebujete ter nas ne prosijo za nič, da si že preje živeli, ko še nisi bil na Polenshaku in še tudi bodeš, ko ne bodeš več tukaj! Seveda si živel in mogoče še prav nezmirno, ker tebe so povsod nagnali in Ti dali za srečno rajšo: Bog ne daj hudega leta za Teboj! Na to priporočanje le pridi po zbirco; dobiš bodeš prazen žakelj črez glavo pri lepem dnevi in naložili Ti jih bomo, da boš komaj nesel. Nadalje opozarjamo še ostro v prvi vrsti g. žup. Valenka, kakor tudi mež. Glavnika, naj si ne prizadevata da bi našega domačina F. Ploja, trgovca iz Polenshaka pregnala, ker čas je da imamo že svoje ljudi tako izobražene, da

bi imeli domačine kakor trgovce, gostilničarje, poštnarje in še tudi občin. predstojnike i. t. d. ne pa same priseljence, kateri nam hočejo tukaj komando peljati. Tega ne dovolimo nikakor ne ter se hočemo za to potezevati v vsakem boju. Svarimo pa posebno g. žup. Valenka, naj ne sili po pol ure v cerkvi pri spovednici neizkušanih deklet zavoljo „Štajerca“ in naj ne daje pokore dekletam, da bi morale k njemu v farovž priti! — Ako pri spovednici izve besede, katere so bile iz šale povedane, naj ne pošlje mežnarja v časi, ko dekle od spovednice pete odmakne, v Ptuj tožiti. — Potem je mežnar že po potu, ko se je peljal v Ptuj tožiti, namreč z biciklom, katerega je že pred 3 leti za 12 gld. kupil, skočil iz njega, ko mu je bila kakšna ženska v bližini ji razlagal: no, znate že o Štajerčevem dopisu, zdaj že imamo ptička Ploja, trgovca, on je tako nesramno pisaril o našem gospodu, njegova ljubica ga je izdala —! Zatoraj pa Vama svetujemo, mežnar in župnik: ne imata še ptička, motita se, ker se se Vama niso zvalili, ker iz tega jajca ne bode nič, ker jajce je črno, ne bode še ptiček iz njega izvalil žup. Valenko in Glavnik, bodita ponižna in mirna in ne delajta po nepotrebnem in po nedolžnem trgovcu Ploju, našemu še mlademu domačinu, škode ter sovraštva med ljudmi! Mi kot napredni farani ne potrebujemo tega mladega fanta; ako ravno si je že skušal sveta, ga ne bodedo mi vprašali za svet, kako naj poročamo Polenske dogodbe v Štajercu; ker mi stari farani tudi nismo več tako butasti, da bi se pustili od svojih priseljenecv za nos voditi, kajti znane so nam čisto naše Polenske razmere, morabiti bolje, kakor pa trgovcu Ploju. Tedaj opozarjamo nekatere zaspance, naj ne dolžijo njega, da je on kriv, da ne bodedo imeli na polenshaku žegnaja; krivi so le hujšaki, dekan Caf pri sv. Tomažu, naš Polenski župnik Valenko in mežnar; pa nam faranom zelo malo škodujejo, ampak škodujejo le štirim klerikalcem oštaršajem in ti so: Sori, Lovrec, Primožič in Schamperl. Dalje Vam še obljubimo mi, da bomo se potezovali za boljši red v cerkvi pri blagajni cekmeštrih zavoljo rane maše in mir na koru ter boljšo petje i. t. d. Po zbirco pa le pridite! Godilo se Vam bode, g. Valenko, ravno tako, kakor mežnarju, smo že prej omenili. Brali ste tudi v šmarnicah da duhovniki niso dolžni opravljati službe božje brezplačno, ker potem bi bili prisiljeni od hrana do hrana beračiti, ker morajo skrbeti za hrano in obleko; to ste imele že dozdaj navado. — Zatoraj vprašamo višjo oblast, ali res nimajo duhovniki, kateri beračijo in gulijo kmete in siromake, druge plače od države? Zatoraj kakor reče Horvat: Zora paca bit če dana! Za danes dovolj; na svidenje! — Ne izdani in le poznani Polenshanari, sovražniki puntarije, po kateri zna vera pešati; ako pa želite, se Vam g. Valenko mi naprednjaki neki dan v farovžu predstavimo in predložimo Vam naše zahteve do Vas!.

Globoko pri Brežicah. Tudi pri nas so se vršile volitve. Kaplanček iz Pišec, Planinc, še prav mladi Franček, agitiral je prav po divje posebno po občini Bojzno, kajti pri nas v Globokem bili bi mu kropa prilili k juhi. Zatoraj je k ožji volitvi poslal nekaj mlečnih smrkolijnov, da so tam baron Moscona izivali, ko se je ta pri shodu hotel svojim ljudem za glasove zahvaliti. Kaplan in njegovi pomagači ml. Podvinski in Gregorevčič, napajali so druhal pred shodom, da bi ta sodrga, prav po divje zamogla g. barona napasti. Ko so g. baron in njegovi sotovariši zbrano ljudstvo opomnili, da se gospod baron zahvaljuje za njemu dane glasove in priporoča, da naj se isti pri ožji volitvi oddajajo F. Rošu, pričela je kaplančeta pijana druhal prav po farški divje tuliti, in tako se je govor g. barona preprečil. Kajti ta mladi kaplanček je tudi potuhnjen pijanček in zabavljevec; kadar pa njegov želodec več ne pri-
naša, pa kliče sv. Urha na pomoč; ali ubogo človeče se takoj izgovori, da ima tako bolezen! Več prihodni!

Veltsch. Dragi Štajerc! Tudi jaz Te že precej dolgo prebiram in tudi jaz bi prosil za majhen prostorček, da bi malo naznanil o „parade kmetu“ Pišek, ki je imel volilni shod v Čadramu. Ko sem bil o Veliki noči doma na počitnicah, sem se tudi udeležil njegovega shoda,

in na enkrat sem ga spoznal, da je farški prilizavec, pa sem jo koj pobrisal proč. Če bodejo vsi kandidati takšni, potem še dobijo črnosuknježi enkrat zboljšano svojo službo.

Fant s fare na zgornjem Štajerskem.

Sv. Jakob Slov. Gor. Zopet nekaj novega iz našega kraja. Klerikalno bralno društvo, katerega si je zmisli naš Rabuzek, tudi našemu miroljubnemu župniku ni po volji. Kaj neki misli naš Rabuzek? Naš g. župnik so ti poslali, dragi „Štajerc“, svoj čas neprimerni popravek ter zagovarjali cerkvenega služabnika. Pač niso premislili, kaj delajo! Neumni fantič zdaj še bolj nori. 14. maja je šel s svojimi terciarkami k g. župniku za godovno. Ko jih je župnik pogostil, ostali in prečkali so črni tički od 11. ure do ranega jutra v prav židani volji v temni noči in pod milim nebom. Fant je dekletam spanje s tem odganjal, da je letal za njimi po vrtni kakor blazen. Seveda, zraven je bila tudi Julika, katero organist zelo sovraži. Kaj pravi oče mežnar k temu obnašanju sinčka, kateremu sicer še ni veter za ušesa pripil. Tudi mati ne vidi tega, ako ravno sega njen jeziček precej daleč. Organistu svetujemo, naj gre raje krave pasti, kajti take „izobrazbe“, kakor jo on podučuje, obvari nas o Gospod! Tihi opazovalec.

Sv. Jakob v Slov. Gor. Mnogokrat si nam predragi „Štajerc“ poročal o znanem kaplanu Rabuzek, ko je bil še v Skalah. Tvoja poročila dozdevala so se nam takrat skoraj neverjetna; danes pa, ko mi to kaplanče dobro poznamo, Tvojim poročilom radi verjamemo, ker ta fant tudi pri nas enake burke uganja. — Pol leta se že potepa med nami in dela med ljudstvom nemir, a prave pridige kakoršnih smo bili vajeni popred, še od njega nismo slišali. — Gotovo je že vse pozabil, kaj se je učil, zato pa na prižnici ne zna drugzega govoriti kakor o „Štajercu“. — Ni torej čuda, če mu manjka poslušalcev. — To naj bo za danes! Jaka, če se še pa vedno ne bodeš poboljšal, skratčaji Te pa bodedo prihodnji tako, da bode Tvoj „zašmiran“ oziroma „lakiran gvančič“ še bolj lušten, kot je zdaj. — Gradiva je dovolj.

Iz Oplotnice. Kaj storijo mašniki s človekom, kateri v njihov rog ne trobi, je pokazal naš župnik Bezenšek. Na binkoštno nedeljo je bila pri prvi maši, katero župnik bere, kakor po navadi pridiga. Ljudje, zbrani pri službi božji, poslušali so, kaj bo Jurče spet povedal, kajti njegova navada je, namesto božje besede oznanjati, o politiki govoriti. No, Jurček menda misli, da je cerkev univerza, v kateri se ljudje politike učijo? Ali o politiki ni bilo takrat kaj slišati. To je bil seveda veliki čudež, da je za binkošte pozabil na svoj ideal „politiko“. Govoril je veliko, a seveda ni ga bilo zastopit, kajti če kaj pametnega pove, govori tako tiho, da se ga ne zastopi. Pri tej pridigi začel je nakrat tako vpiti, da so ljudje kar gledali in se za Jurčeka bali, češ da je morda zblaznel. Začel je govoriti o učitelstvu in potem je na nesramen način našo učiteljico napadel. Rekel je, da beje ne gre v cerkev in tudi k njemu v farovž ne pride in marsikaj drugzega, kar ljudje sedaj govorijo. — No, Juri, po kaj bi šla g. učiteljica v farovž k tebi? Seveda si siromak, ker ti je dolgčas v tvoji palači; no, saj imaš kuharico, s katero se lahko kratkočasíš? Li-ne? Svet ti damo, da g. učiteljico pri miru pustiš, kajti to ni čast zate, če žensko na kancelnu napadaš, ki ni takšna, kakor ti želiš — da bi otroke poneumila! Dokler smo mi zadovoljni z učiteljico, toliko časa bo dobro. Ali ti, Jure, se sramuj, da ti ženska čast ni aveta!

Tvoj prijatelj.

Kačjidel. Dne 17. t. m., kakor tudi danes 25. maja nas je zadela strašanska toča; od sv. Petra v Med. Selu do Rogata je vse toča pobila. Lepi vinogradi, kateri so ravno letos obilno trgatve obetali, so popolnoma uničeni, in ne-le da letos ne bode tako zaželjene trgatve, tudi za drugo leto nam je ves up po vodi splaval. Hitra in izdatna pomoč je tukaj prepotrebna. Obrnil sem se v to svrhu skozi domačo podružnico na c. k. kmetijsko družbo za Štajersko, da vse potrebno ukrene, da se merodajni krogi k hitri podpori pozovejo. Na mestu bi bilo, da se nam izdatno pomaga in pozovem tem potom naša štajerske državnozborske poslance

! Ker
enarta,
a svet
v roke
mpelna
enarta.
da mo-
Marija-
je bilo
kakor
je bil
ravnost
na pri-
v. Ko
se farji,
še na
shod;
o enih
sta ga
v. Kri-
! Ako
a, bo-
gradiva
je bil
Benko-
Prosil
aškem
tistim
lali in
bornik
enjak
ci, da
zasadi
izkaz-
viam
e, kje
li vas
li, da
a smo
dbor-
nja v
pisal,
liheta,
kaj so
v, ker
voljen,
druge
ci, mi
ga in
kako
dnjih
hofrat
prvi v
ofrata
imel
desni
apnik

brez izjeme narodnosti in strank, da se z vsjo močjo potegnemo za nas nesrečne. Vse župane in druge merodajne može po toči prizadetih občin prosim, da mi takoj naznanijo v koliki meri je v dotični občini toča dne 17. t. m. kakor tudi 25. maja škodo naredila, da vem nadalje postopati. Ptujsko okrajno glavarstvo je, poklicano od slatinskih gospodov, poslalo takoj enega c. kr. komisarja na pregled za rogaški okraj. Od celjskega c. kr. okrajnega glavarstva pa pričakujem vsaki dan odgovora na mojo prvo prošnjo, katero obenem danes ponovim. Gotovo je, da nimamo pri vladujočih državnih razmerah Bogsigavedi kakih podpor pričakovati, pa nekaj bode zedinjeno delo upam da le pomagalo. Imam že tudi od večih poslancev obljubo, da se bodo radi za našo podporo potegnili in smem pohvalno omeniti, da je poslanec za mesta in trga gospod deželni sodnijski svetnik Rihard Markl na našo prošnjo prihitel in si ogledal ogromno škodo na licu mesta. Akoravno Nemec in mestni poslanec, bil je prvi, kateri nam je svojo pomoč obljubil. Obžalujem pa tem potom one brezvestneže, ki itak ubogemu po toči hudo prizadetemu ljudstvu liberalne volilce kot povzročitelje te nesgode dolžijo. Fej, sram jih bodi, da se iz nas ubogih norce delajo! Pride pa enkrat tudi čez-nje šiba jeze Božje. Vsem enako menl po toči prizadetim pa kličem: Ne obupajmo, ampak delajmo naprej in milostljivi nad zvezdami nas bode v bodoče blagoslovil!

Andrej Drogenig, kmet.

Iz Škal. Dragi Štajerci! Ker si nam vselej dobro došli in te z veseljem čitamo, poslali ti bomo tudi mi kot tvoji prijatelji sledeči dopis: Na binkoštno nedeljo je tukaj močno deževalo, ali g. Robič in znani kmet iz Šaleka se nista vstrašila tega vremena, letala sta od ene cerkve do druge in prosila predstojnika, da naj oznani na prižnici, naj ljudje volijo Robiča, kakor je to tudi g. kaplan storil. Mi se čudimo tej predrznosti, kar uganjajo ti klerikalci! Ako mora biti volitev tajna, zakaj se pa po prižnicah ozna-
nuje in vsiljuje Robiča, kateremu se že kar pozna, da je priliznjeneč?! No Robič, misli si da boš zmagal in zato si toliko letal po saleški dolini ter lovil kmete na svoje limalce. Pa ni šlo! Mi kmeti nismo več tako neumni, kakor lansko leto, ker smo volili Korošca. Letos je vse drugače! Mi napredujemo in se ne vdamo klerikalci pošasti

„Naj klerikalci strup jezika

Vas srdito v srce pika,

Naj le zlobno govori,

Vzeti nam ne more slavo,

Ne skaliti bistro glavo;

Večna bode kmetška čast.“

Živeli napredni kmetje!

Iz Središča. Zopet se obračam s prošnjo na tebe, dragi „Štajerci“, da mi prepustiš mali prostorček v svojem listu, da primem za ušesa naše središke prvake in da spozna svet, kake žalostne razmere vladajo v našem trgu. Res burne so bile letošnje državnoborske volitve. Ali še burnejše so bile naše občinske volitve dne 13. maja. Znani prvaški migleč Kolarič je moral spoznati, da je proti volji ljudstva, le skozi nepoštena dejstva takorekoč po sili zlezil v občinski odbor. Zdaj si pa pogledjmo, kake so bile te volitve. Dne 11. maja je zaropotal boben in občinski sluga nam je naznanil: dne 13. maja bodo občinske volitve; ker ima naša občina mnogo gospodarstva, zberite si in volite može, kateri bodo dobro gospodarili! Res dober nasvet! Ali Šinko je pozabil napisati: Možje volilci, volite nas odbornike, kateri smo do zdaj prav pridno zastopali, kateri smo pripomogli občinu v teku petih let do 64.000 kron dolga! Že preje je raznosil Plohov Joži, kateri je že davno svojo pamet na šnopsu zapil, listke s kandidati, in to s samimi starimi odborniki, le med bolj zanesljive osebe. Torej oznanilo „izberite si“ je naravnost škandal in izzivanje. Vkljub temu si je ljudska volja v zadnjem hipu postavila osem novih kandidatov, in vnel se je hud boj. Kolaričeva banda, na čelu jim Plohov Joži, je bila v tretjem razredu navidezno zelo slaba; okoli 10 volilcev je stalo nasproti 40, večji del samim posestnikom. Gotovo bodeš strmel, dragi bralec, ko bereš: 10 volilcev je premagalo 40! Kako je to mogoče? Jaz pravim: nadzornišstva je manjkalo! Pa pogledjmo, kako je vodil ta generalni štab svojo malo vojsko. Pre-

skrbel je vsakemu volilcu po dve, po tri pooblastili, sebi pa celo pet. Ali se ne sramuješ, gospodine Kolarič, da si moral s pooblastilom svoje žene sam sebe voliti? Ali se ne sramuješ nadalje, da so te volili gospod Uroš, g. Radun, za tretjega gospoda pa ne vem kako se piše?! S takimi in enakimi sredstvi je prišel Kolarič do enakosti glasov. Vkljub vsem svojim naporom je vendar moral žrehati. Vprašamo te, Kolarič, zakaj se vendar tako strastno poteguješ za tem odborništvom, kjer vendar vidiš, da te ljudstvo ne mara? Zdaj pa Vi, gospod Kočvar, ki pravi-
te: to sem samo jaz kot deželni poslanec iz Središča naredil. Vi kot deželni poslanec se ne sramujete a pooblastilom svoje žene oddati s a mi sebi glas, da s tem poderete voljo ljudstva; se tudi ne sramujete, da vas volijo isti trije gospodje kakor Kolarič?! Vi ste pokazali ljudstvu, da ga prezirate, ljudstvo pa vam pove, da vas bode strmoglavilo, ker odslej ne bode treba več Plohovemu Joži natrekavati za pooblastili. Ako pomislimo, da je v tretjem razredu nekaj nad 150 volilcev in da se je udeležilo s pooblastili vred okoli 60 volitve, razvi-
dimo koliko zaupanja ima ta prvaška Kolaričeva banda. Pač le s pomočjo tistih 90. bojazljivcev in strahopetnežev, kateri se niso udeležili volitve, bode zamogel Kolariček nadalje sesati; ali ti bojazljivci bodo morali svojo bojazen drago plačati. V drugem razredu so trije odborniki žrebali, v 1. razredu je imela Kolaričeva banda 4 volilce, nasprotniki se pa vsled neke pomote in poraza tretjega in drugega razreda niso udeležili. Gospod Juri Polanec, katerega ljudstvo želi, je strogo interpeliral Kočvarja in Kolariča zaradi nepoštenosti, ki se je godila pri volitvah. Prišlo je do hudih razporov in sliši se, da bodo volitve razveljavljene in odbor razpuščen. Vsekakor je dokaz doprinešen, da se drži Šinkotova nasilna sultanska gospoda le z grdimi sleparijami na krmilu. No, kmalu se podrž trn teh ljudi!

* * *

Iz podenske doline. Predragi „Štajerci“! Ne zameri nam, da te nekoliko nadlegujemo z našim dopisom! — Naznanimo, da 12. maja, ko so imeli klerikalci zbor pri znanemu Simonu Čertov p. d. Najekovcu, so kar volilcom v glasovnice zapisavali ime, katerega mora vsaki 14. majnika voliti, čeprav volilec ni vedel in ni bil zadovoljen s tem, samo reklo se jim je: to glasovnico oddaj 14. maja volilni komisiji. Že skozi dva meseca pred volitvo, so ti ljudje agitirali za volitev in trgali kar pred cerkvijo v nedeljah volilce za jo-pi-
če „da boš gvišno znami volov“. 14. maja 1907, na dan volitve, je pa čakal Božte za neko huto volilce, ko so šli po poti na volišče, da jih je še kontroliral in jim zapisoval glasovnice. Ali ni postava, da ne sme volilca siliti in brez dovoljenja zapisati ime v glasovnico? Znabiti da taki ljudje ne spadajo pod to postavo, kakor mi? Ko so 15. maja 1907 zvedeli, kateri je izvoljen, so dali na streho hiše, v kateri je občinska pisarna, fano. Ljudje niso vedeli kaj to pomeni. Šel je en voznik mimo tiste hiše in je videl fano; prašal je: „Kaj pa je, ali se Cinglarca vdaja, da ima že fano nad svojim stanovanjem?“. Tudi se čuje, da pravijo, da tisti, kateri niso z klerikalci volili, so antikristi. Ali tako mi povemo, da tisti, ki jih imajo za antikriste, so pošteni, imajo boljše vero in ljubezen do bližnjega kakor pa oni, ki vlečejo z klerikalci in hodijo pridno v cerkev, ali le na videž ljudem, znotraj je pa vse drugače. Potrudil se je neki najemnik, dobro agitirati pred volitvo pri nas, ali izdalo ni nič, njegovo sladko govorjenje! Tudi tukajšnji Jetom odriha kar po naprednjakih in moderuje in misli da je že vse z velikim žlico zajel. Ali zastopi pa prav malo, če glih da bo že kmalo trikrat „majoren.“ Kajne, kar je znal dedej in oča takojest in več ni treba?! Če bi bili pa res vsi taki; bilo bi zelo slabo na svetu! No mi iz podenske doline in Plajberga bodedo delali, da se zjasni. Naprednjaki.

Št. Vid v podjurski dolini. Ljubi „Štajerci“! Z našim češkim župnikom Svatonom gre menda vse h koncu. V njegovi glavi se je pričelo vse mešati in vrteti. Kakor blazen leta okoli in psuje pismo ter ustmeno naprednjake na nesramni način. V svoji zmedenosti ne opravlja niti cerkvenih molitev popolnoma v redu. Pred

kratkem je molil pri Marijini pobožnosti nija ob 10. u kosov roženkranca in šel potem vun; zunaj govori g. V mu je prišlo v glavo, da ni molitev sklonile 5. junij prišel je zopet v cerkev in dejal: „En del rožnca, ob 2. kranca sem izpustil; a to nič ne stori, bo kmalu ob 8. Mati Božja naprej molila.“ Menda bode pripravek, ob stil Svaton polagoma vsa cerkevna opravila 11. junija ob 8. teri božji. Celih šest tednov ni obiskal Svatone 8. junij verouk v šoli; g. nadučitelj je moral podajorjnu; ob verouk zanj! Župnik je rekel, da je hripav, v Antonu: kmalu potem je umrl neki kmet, ki je zapustil v Zg. cerkvi precejšnji legat. In glejte, Svaton ni bil pos. E naenkrat več hripav, temveč je na pokopališču. — tako kričal, da je bilo slišati po vsem Št. Vidu ob 9. Kaj vse denar stori, — celo župnikovo hišico okraj-
vost odstrani! Dva tedna preje je umrl Kočvar, večji kmet njegovega mišljenja, ki pa ni Sv. Golušaku tonu legata zapustil. In ljubeznivi župnika Janežov odprl niti ust; zastoj pač ni nič, še smrt u Orehovcu Svaton je imel tudi svoj čas lepo dekle, s hvevcu, vsa tero se je šel neki fant iz naše vasi sprehati, Pircher. Ali oji smola! Župnik je bil ravno na lov dne 3. junij je zagledal parček. Prilezel je na češki natanjia pri-
čisto tiho k parčetu, prijel fanta od zadaj, pri g. Per-
vrgel na tla in ga krepko s puško plablal v l-
tepel. Oj ljubosumje! Še nekaj: Svaton je narodu v l-
stil cerkevno uro toliko popraviti, da bje zbežnu, vsa
„bin Böhm“, hišna ura pa na mesto „tik-takant.“ V-
vedno „to je tak“, Heil! Našemu vrlemu tajniku Pšeučicu
je hotel vzeti službo in napraviti nekeganu v Ka-
„landsmana“ iz Češkega za tajnika. Ali naše pe kraj B-
bivalstvo je preprečilo te načrte, ker ima že 11. junija c-
enim Čehom do grla dovolj.

Novice.

Somišljeniki! Naznanite nam še naprej pri pri-
g slučaje voline sleparije. Boj še ni končan. Klub 11. ur
s klinom!

Učitelstvo je pričelo hoditi čudna pota. Njunja ob-
Koroškem se vendar hvala Bogu lahko trdi, da — V ol-
so učitelji skozinkoz naprednega značaja. Škerbe-
Čast jim, kajti edino brezznačajni učitelj monarjancu v-
biti črnega mišljenja. Zato spoštujte tudi melaku v-
koroško ljudstvo svoje učitelji in jim izročite celosten-
veseljem svojo deco v poduk. Drugače, žalibo, junija
povsem drugače stoji stvar na Spodnjem Št. Wunde-
jerskem. Takaj dobimo še učitelje, ki so — kleršen v-
rikalni. Čudno je to! Ako je kakšen mešar 4. pri g-
klerikalec, potem se mu to v božjem imenu ob 10. u-
pusti. Ali ves razvitek učitelstva se je zgodil, junija
ojsri borbi proti klerikalizmu, ki hoče, da kleric-
učitelj sveče prižigal in farovski kuharici „Kum 7. junija
die Hand“ rekel. . . In pri nas na Štajerskemunja pr-
dobimo vkljub temu klerikalne učitelje. V ptuj ob 10. u-
sko-ormužkem okraju so n. p. skoraj nimen p-
učitelji za hofrata Ploja delali. Potiani kode, p-
so si sami s tem dejanjem sramotilna izred-
pečat na čelo! Pa še nekaj. V drugih štajerskega ce-
skih okrajih so se učitelji večinoma oklenili inogradi-
nove „narodne“ stranke. To je njih stvar in njimi-
nikomur ne pade na misel, da bi jim to politično-
pravico zabranil. Pač pa se izprosimo to-le: Gos-
da bi duhovnik cerkev in učitelj, lajb-lak-
šolo zborabljal! In to se je od obšamora v-
strani v neštevilnih slučajih godilo! To si biferzevim
demo pa tudi v naprej zapomnili. Mi smo rešila, da
liki prijatelji šole in učitelstva, ali v hipu, ne je to-
se bodo učitelji poniževali za sluge politična prop-
strank in zlorabljali nedolžno dušo deco, — dolini.
tem trenutku se neha prijateljstvo. Cavausje ta iz-
consules!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Vinogradniki, pozor! Tudi letos obdrži kaj ho-
deželni vinogradniški instruktorji tečaje glos Wasser-
zelenega cepljenja trsja, glede ravnanja s trsja. Žu-
poleti in glede boja proti peronosperiti. Ti pošiljo agi-
učni tečaji se vršijo takole: Za okraj Lip, Ploj in
nica v Sausal-Kleinstätten dne 17. junija ob 8. u-
11. uri pri Kameriču; dne 18. junija ob 8. u-
zjutraj pri posestniku g. Dreier v Ober-Fahrs-plačati
bachu; dne 20. junija ob 9. uri zjutraj pri posestniku
sestniku Zweidig v Rači; dne 22. junija ob 8. u-
uri pri posestniku Schober v Mitternegu. (Gloj in-
vori g. J. Arndt. — Za okraj Maribor: Keček
dne 6. junija ob 9. uri dopoldne pri posestniku to j-
Lipp v Klapenbergu; dne 8. junija ob 9. u-
pri posestniku Weingerl v Wolfaltu; 12. junija Ploj
ob 2. uri pri dr. Bartu v Sussenbergu. Gorci
g. V. Wreaner. — Dne 21. junija ob 10. u-
pri posestniku Sočniku v Framu; dne 24. j-
kakšen